

Sygn. akt I C 1449 /17

Dnia 22 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Maria Tokarz

Protokolant: prot. sąd. Daria Burny

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2018 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

z powództwa D. M. i M. M. (1)

przeciwko M. G.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

I. Uznaje za bezskuteczną umowę darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego , znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P., położonego w P. przy ulicy (...) (...) (...) /50, zawartą pomiędzy pozwaną M. G., a dłużnikiem K. C. i jego żoną M. C. (1) w dniu 7 sierpnia 2014r. przed notariuszem D. K. w Kancelarii Notarialnej w K. Rep. A (...) - w stosunku do powodów D. M. i M. M. (1), którym przysługuje solidarnie wierzytelność do zbywcy w wysokości 100 tysięcy złotych wraz z odsetkami i kosztami procesu, ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 24 października 2013 roku o sygnaturze akt I C 525/13 utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16 maja 2014r. sygnatura akt V ACa 208/14.

II. Nakazuje ściągnąć od pozwanej M. G. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 8180 złotych z tytułu kosztów sądowych.

III. Zasądza od pozwanej M. G. solidarnie na rzecz powodów D. M. i M. M. (1) kwotę 4428 złotych w tym VAT z tytułu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego powodom z urzędu przez radcę prawnego M. J..

SSO Maria Tokarz

Sygn. akt I C 1449/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22.06.2018 roku

Powodowie D. M. i W. M. wystąpili z pozwem przeciwko pozwanej M. G. o uznanie za bezskuteczną względem nich umowy darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości P. przy ulicy (...) III (...) /50, objętego KW nr (...) zawartej pomiędzy pozwaną M. G. a dłużnikiem K. C. i jego żoną M. C. (1) w dniu 07.08.2014r z pokrzywdzeniem powodów, którym przysługuje solidarnie wierzytelność od zbywcy w wysokości 100 000 zł z odsetkami i kosztami procesu, ustalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 24.10.2013r o sygn. Akt IC 525/13 i utrzymującego go w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16.05.2014r o sygn. Akt V ACa 208/14

W uzasadnieniu żądania powodowie wskazali, iż są wierzycielami K. C. na kwotę przekraczającą 100 000 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu zasądzoną na ich rzecz od K. C. przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy na mocy z wyroku z dnia 24.10.2013r w sprawie o sygn. akt IC 525/13. Podali, że wyrok ten uprawomocnił się 10.07.2014r. a egzekucja tej należności od dłużnika prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu A. M.

w sprawie o sygn. akt KM 1152/14 okazała się bezskuteczna. Dodatkowo dłużnik K. C. i M. C. (1) w dniu 07.08.2014r zawarli ze swoją córką pozwaną M. G. pozorną umowę darowizny spółdzielczego własnościowego lokalu mieszkalnego w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) położonego w miejscowości P. objętego KW nr (...). Pozwana M. G. jest córką dłużnika K. C.. Zdaniem powodów czynność ta została zdziałana z ich pokrzywdzeniem, bowiem w wyniku jej dokonania dłużnik stał się w większym stopniu niewypłacalny, wyzbył się jedynego wartościowego majątku, który mógłby podlegać egzekucji, a to uzasadnia jej żądanie w świetle treści art. 527kc.

Zdaniem powodów dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli bowiem stosownie do treści art. 528 kc jeżeli w skutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Podczas rozprawy w dniu 04.04.2018r. (k 42) pełnomocnik powodów oświadczył, że podtrzymuje żądanie wyrażone w pozwie, wskazał, że powództwo opiera na art. 527 kc i n. natomiast pozornością nazwał to co się wydarzyło. W trakcie procesu pełnomocnik powodów kilkakrotnie ustnie precyzował żądanie (nawet w ostatnim słowie) jednak ostatecznie podtrzymał żądanie wyrażone w pozwie i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania, które nie zostały w żadnej części pokryte.

W odpowiedzi na pozew pozwana M. G. zażądała oddalenia powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania. W uzasadnieniu przyznała, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego położonego w P. przy ul. J. (...)/50 zostało jej darowane przez rodziców M. i K. C.. Jednak zdaniem pozwanej spółdzielcze prawo do lokalu stanowiło wyłączną odrębną własność matki pozwanej M. C. (1). Pomimo, że przydział lokalu nastąpił w 1985r w trakcie trwania małżeństwa rodziców pozwanej, to jednak całość środków, w szczególności pełny wkład zostały uiszczone wyłącznie przez matkę pozwanej, wyłącznie z jej środków oraz środków darowanych jej przez rodziców na jej wyłączną własność. Pozwana wskazała na treść art. 33 pkt 2 w związku z pkt 10 kro, że lokal ten stanowi faktycznie majątek odrębny matki pozwanej. Wszystko to wskazuje, że brak jest jakichkolwiek podstaw do zastosowania wobec pozwanej treści art. 527 kc. Pozwana zarzuciła, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie można przyjąć, iż wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, że przeniesienie na nią własności mieszkania nie mogło nastąpić z pokrzywdzeniem wierzycieli, bowiem rodzice zawsze „trzymali ją pod kloszem” i chronili przed negatywnymi sytuacjami, a jeżeli takie się pojawiali ukrywali przed nią. Rodzice obiecywali pozwanej jeszcze przed zawarciem przez nią związku małżeńskiego, że darują jej mieszkanie będące przedmiotem postępowania. Podczas rozprawy w dniu 04.04.2018r, pozwana zarzuciła, że dłużnik jest odpowiedzialny majątkiem odrębnym za zobowiązanie, stąd nie może dojść do zaspokojenia z majątku wspólnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny .

Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 24.10.2013r o sygn. Akt IC 525/13 i utrzymującego go w mocy wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 16.05.2014r o sygn. Akt V ACa 208/14, Sąd zasądził od dłużnika K. C. na rzecz powodów D. i M. M. (1) solidarnie 100 000 zł wraz z odsetkami umownymi od tej kwoty w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 28.06.2013 do dnia zapłaty. Zasądził też od dłużnika na rzecz powodów solidarnie kwotę 8 617zł. Wyrok uprawomocnił się 16 maja 2014r. Wierzytelność ta wynikała z umowy o roboty budowlane, którą powodowie zawarli z K. C. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Dłużnik nie rozliczył się z pobranych zaliczek, co było przedmiotem postępowania w sprawie I C 525/13 SO w Bydgoszczy.

(dowód: wypisy wyroków SO w Bydgoszczy i SA w G. k. 5 i 6, zeznania powódki D. M. k 46/2, 00:15:44, powoda M. M. (1) k 47, 00:42:27)

Aktem notarialnym z dnia 07.08.2014r sporządzonym w K. przed notariuszem D. R. nr (...) M. C. (1) i K. C. darowali na rzecz swojej córki M. G. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku nr (...) przy ul. J. S. w P. składającego się z dwóch pokoi, kuchni łazienki z wc oraz przedpokoju o powierzchni użytkowej 47,90 m2, znajdującego się w zasobach Spółdzielni mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. a M. G. tą darowiznę przyjęła. W par 1 tej

umowy M. i K. małżonkowie oświadczyli, że przedmiotowe prawo przysługuje im na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej i okazali przydział lokalu mieszkaniowego przez spółdzielnię (...) z dnia 9 grudnia 1999r. W paragrafie tym zawarto także zapis, iż dla spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku (...) przy ulicy (...) III S. w P. nie została założona księga wieczysta ani też nie został złożony wniosek o jej założenie. Księgą wieczystą nr (...) objęta jest działka nr (...), na której znajduje się przedmiotowe mieszkanie.

Dnia 08.05.1985r. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Piwnicznej-U. dokonała przydziału lokalu mieszkalnego nr (...) na warunkach lokatorskich na rzecz M. C. (2) z domu P.. W przydzielonym lokalu mieli prawo zamieszkiwać M. C. (2) z domu P., K. C.- mąż i M. C. (3)- córka. Wkład na mieszkanie został zgromadzony w dniu 24.08.1977r. przez M. C. (2) obecnie C. z tym, że Spółdzielnia nie wiadomo z jakich środków został sfinansowany ten wkład mieszkaniowy.

Dłużnik K. C. zawarł związek małżeński z M. C. (1) z 1980r. nadal są małżeństwem, nie toczyły się sprawy o separację ani rozwód, nie mają rozdzielności majątkowej. K. C. w chwili wykupu mieszkania w 1999r. mieszkał z żoną, prowadził działalność gospodarczą w branży budowlanej. W chwili obecnej ma nadal zarejestrowaną działalność gospodarczą, ale zawieszoną, gdy jest jakaś praca to ją odwiesza. Ma zobowiązania wobec Urzędu Skarbowego na 20 000zł, nie ma żadnego majątku oprócz przedmiotowego mieszkania. Żona K. M. C. pracowała od 1978r, od 1985r. nie pracowała, była na zasiłkach dla bezrobotnych. Podjęła pracę w 1999r. jako sprzedawca i pracuje do dzisiaj.

Dłużnik K. C. ani jego żona nie mają żadnego innego lokalu, w którym mogliby zamieszkać po darowiźnie, nadal mieszkają w przedmiotowym mieszkaniu, ponoszą wszystkie opłaty z tego tytułu. Ich córka M. G. ma z nimi bardzo dobre relacje. Nie ma potrzeby przenosić się do darowanego mieszkania bowiem mieszka w S. od 2002r., w mieszkaniu własnościowym razem z mężem T. G. i dwójką dzieci. Tam jest ich centrum życiowe bowiem T. G. prowadzi tam działalność gospodarczą, produkcję mebli w swoim zakładzie stolarskim.

(dowód: akt notarialny z dnia 07.08..2014r rep.A Nr 3707/2014 kk8-11, umowa nr (...) M. C. (2) z domu P. ze Spółdzielnią k 16, przydział lokalu mieszkalnego nr (...) k 22 i informacja Spółdzielni k 39, częściowo zeznania świadków- K. C. k 43, 00:35:06, M. C. (1) k 43/2, 01:03:19, T. G. k 46, 00:01:29 i częściowo zeznania pozwanej M. G. k 47, 00:26:40)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu R. L. w sprawie o Sygn. KM 1152/14 prowadzi egzekucję przeciwko dłużnikowi K. C. z wniosku powodów o świadczenia pieniężne wynikające z tytułu wykonawczego a to wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 24.10.2013r. o Sygn. I C 525/13. Dnia 12.05.2017r. zawiadomił powodów, iż dłużnik zawodowo nie pracuje, nie pobiera świadczeń pieniężnych, działalności gospodarczej nie prowadzi, na rachunku bankowym nie posiada środków pieniężnych, ponadto rachunek jest też zajęty przez Urząd Skarbowy i dwóch innych komorników.

(dowód: zawiadomienie Komornika z dnia 12.05.2017r.)

Pozwana jest córką K. C. i M. C. (1)

(okoliczności niesporne)

Ustalając stan faktyczny Sąd podzielił treść powołanych wyżej dokumentów urzędowych, a to wyroków Sądów obu instancji, aktu notarialnego, zawiadomienia komornika, decyzji o przydziale lokalu mieszkalnego, informacji Spółdzielni Mieszkaniowej” U.”. Treść tych dokumentów nie wzbudziła zastrzeżeń Sądu, nie były one też kwestionowane przez żadną ze stron postępowania.

Zeznania świadków- K. C., M. C. (1) oraz T. G. i pozwanej M. G. Sąd podzielił tylko częściowo tj. w zakresie pozostawiania przez dłużnika i jego żonę w związku małżeńskim, istnienia ustroju wspólności majątkowej małżeńskiej pomiędzy nimi, rodzaju wykonywanej pracy, faktu zamieszkiwania nadal w darowanym mieszkaniu oraz braku majątku dłużnika.

Sąd nie podzielił tych zeznań w zakresie w jakim świadkowie oraz pozwana zeznawali odnośnie środków pochodzących na zakup przedmiotowego lokalu mieszkalnego. Zdaniem Sądu były one nieprawdziwe i obliczone na uzyskanie korzystnego dla pozwanej rozstrzygnięcia Sądu. Zawierając umowę darowizny, dłużnik i jego małżonka okazali notariuszowi przydział lokalu mieszkalnego wydanego 09.12.1999r. przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) i oświadczyli, że spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu nr (...) w budynku (...) przy ul. J. S.- w P. przysługuje im na prawach wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej. Zdaniem Sądu w swoich zeznaniach niewiarygodnie twierdzili, iż lokal został zakupiony z odrębnych środków pieniężnych M. C. (1) oraz darowizny uzyskanej od ojca M. C. (1). Zeznania te nie korespondują z wcześniejszym oświadczeniem świadków, że M. C. (1) przez większość trwania związku małżeńskiego nie pracowała natomiast dłużnik K. C. prowadził intratną działalność gospodarczą w branży budowlanej, nie jest zatem możliwe, żeby dłużnik nie partycypował w kosztach zakupu spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Nieprawdziwe są też zeznania tych świadków oraz pozwanej, że ani małżonka dłużnika ani pozwana M. G. nie wiedziały o problemach majątkowych K. C. skoro łączyły ich serdeczne więzi rodzinne, żyli w zgodzie przejawem czego jest dokonana darowizna. Jednak w obliczu treści art. 528 KC fakty te nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Zeznania powodów Sąd podzielił w całości, pokrywały się bowiem z wyrokiem Sądów obu instancji, informacjami komornika oraz zeznaniami pozostałych świadków i pozwanej co do braku majątku dłużnika.

Dowód z zeznań świadka L. M. został cofnięty przez powodów.

Sąd nie znalazł podstaw do dopuszczania dowodu z zeznań w charakterze świadków notariusza D. K. i Komornika R. L., bowiem oświadczenia, które złożyły strony przed notariuszem zostały zawarte w treści aktu notarialnego, natomiast teza dowodowa pełnomocnika dowodów, że komornik R. L. może mieć inną wiedzę niż wynika to z dokumentów jest niedorzeczna tym bardziej, że nie zostało doprecyzowane o jaką wiedzę chodzi. Również z tego samego powodu Sąd oddalił wnioski i dopuszczenie dowodu z akt KM 1152/14 zresztą fakt bezskutecznej egzekucji i brak majątku dłużnika były pomiędzy stronami niesporne.

W świetle obowiązującej w chwili dokonania czynności i nadal treści art. 17² ustawy z dnia 15 grudnia 2000r o Spółdzielniach Mieszkaniowych nie ma znaczenia fakt czy pozwana M. G. została przyjęta w poczet członków Spółdzielni dlatego składany w tym przedmiocie wniosek przez pełnomocnika powodów Sąd oddalił.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawą roszczenia strony powodowej jest art. 527 i następne kc.

Instytucja skargi pauliańskiej stanowi pomoc dla wierzyciela w uzyskaniu zaspokojenia z majątku dłużnika pomimo rozdysponowania tym majątkiem w czasie, kiedy dłużnik winien liczyć się z koniecznością spłaty należności, a poprzez dokonaną czynność stał się niewypłacalny w ogóle lub w stopniu wyższym niż był przed dokonaniem czynności. Zgodnie art.527§1 k.c. gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności (art.527§2 k.c.).

Uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej, która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową (art. 531 § 1 kc).

W okolicznościach sprawy powodowie wykazali, że przysługuje im wierzytelność pieniężna względem dłużnika K. C.. Wysokość wierzytelności wynika z przedłożonego tytułu wykonawczego.

Powodowie wykazali też, że kondycja dłużnika nie pozwala na wyegzekwowanie od niego wierzytelności objętych tytułem wykonawczym, gdyż dłużnik nie dysponuje składnikami majątkowymi, z których wierzyciel mógłby prowadzić skuteczną egzekucję. Pokrzywdzenie wierzycieli jest następstwem niewypłacalności dłużnika, stąd dla wykazania pokrzywdzenia wierzycieli wystarczające jest wykazanie niewypłacalności dłużnika (zob. P. Machnikowski (w:) Kodeks..., s. 947). Tymczasem dłużnik jest niewypłacalny, gdy cały jego majątek nie wystarcza na pokrycie długów. Z taką sytuacją mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Dłużnik K. C. jest niewypłacalny i jest to okoliczność niesporna w tej sprawie.

. Analiza twierdzeń pozwu i dołączonych do niego dokumentów utwierdziła Sąd w przekonaniu co do tego, że dłużnik K. C. w stosunku do którego powodom przysługuje wierzytelność na kwotę 100 000 zł z odsetkami kosztami procesu zł, dokonując darowizny działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Ponadto z uwagi na nieodpłatny charakter zaskarżonej czynności prawnej i istniejący między stronami spornej umowy darowizny stosunku bliskości wynikającego ze stosunku pokrewieństwa strona powodowa korzystała z domniemań wynikających z art. 528 kc oraz art. 527 § 3 kc. Zatem wypełnione zostały przesłanki skargi pauliańskiej.

W § 3 art. 527 kc ustawodawca wprowadził domniemanie, iż jeżeli wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Wymieniony powyżej przypadek stanowi tzw. domniemania iuris tantum – usuwalne, a ciężar jego obalenia spoczywa na osobie bliskiej – pozwanym w sprawie toczącej się na podstawie przepisów o skardze pauliańskiej (wyrok SN z dnia 16.04.2008r., sygn. III CSK 564/07). Jednak pozwana skutecznie nie obaliła tego domniemania, Sama wskazywała na dobre relacje łączące ją z rodzicami. Z zasad doświadczenia życiowego wynika, że w rodzinie są omawiane kłopoty, sprawy sądowe, działania windykatów.

Wyrazem jeszcze dalej posuniętej ochrony wierzyciela i uprzywilejowania jego sytuacji w dochodzeniu uznania czynności prawnej dokonanej z jego pokrzywdzeniem za bezskuteczną jest art. 528 kc stanowiący, że jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. W tej sprawie zastosowanie znajdzie właśnie art. 528 kc. Wiedza pozwanej jako osoby trzeciej co do działania przez jej ojca ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, czy brak tej wiedzy nie ma znaczenia, skoro umowa darowizny miała charakter przysporzenia nieodpłatnego.

Rozważenia ponadto wymaga czy pozwana otrzymała korzyść majątkową tj. czy dłużnik dokonując darowizny był współwłaścicielem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu oraz czy wierzyciele, których dłużnikiem jest tylko jeden z małżonków, mogą domagać się uznania czynności prawnej dokonanej przez dłużnika i jego małżonka za bezskuteczną na podstawie art. 527 §1 KC w sytuacji gdy przedmiot tej czynności prawnej wchodzi w skład majątku wspólnego a zobowiązanie zostało zaciągnięte przez dłużnika bez zgody jego małżonka, W świetle art. 41 §1 KRO po zmianie dokonanej ustawą z dnia 17.06.2004r. o zmianie ustawy Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (DzU. 62 poz. 1691)

Postępowanie dowodowe wykazało ponad wszelką wątpliwość, że dłużnik K. C. jest współwłaścicielem przedmiotowego lokalu na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej. Wynika to wprost z oświadczenia, które złożyli dłużnik i jego żona przed notariuszem dokonując darowizny. Późniejsze odmienne twierdzenia na ten temat są niewiarygodne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego, bowiem dłużnik i jego żona zawsze tworzyli zgodne małżeństwo, w okresie gdy dokonywali zakupu prowadzona przez dłużnika działalność gospodarcza w branży

budowlanej należała do intratnych i na pewno dochody dłużnika były dużo wyższe niż jego żony, która pracowała sporadycznie za niewysoką płacę. Zgodnie z treścią art. 31 §2 pkt. 1 KRO do majątku wspólnego należą w szczególności pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków. Fakt otrzymania darowizny od ojca, żony dłużnika nie został w żaden sposób wykazany a powinny istnieć chociażby dokumenty z Urzędu Skarbowego. Same zeznania świadków i pozwanej są dla Sądu niewystarczające i nieobiektywne bowiem wszyscy świadkowie i pozwana są rodziną i wszystkim jednakowo zależy aby nie dopuścić do zaspokajania się wierzycieli z tego majątku dłużnika. W świetle powyższego nie można przyjąć, że przedmiotowe mieszkanie żona dłużnika zakupiła w całości z majątku i odrębnego i stanowi to jej odrębną własność.

Pozostaje jednak nierozstrzygnięta wysokość udziału dłużnika w tym składniku majątku dorobkowego, jednak to zagadnienie przekracza ramy niniejszego postępowania, może być rozstrzygane w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika ewentualnie w postępowaniu, które doprowadzi do ustania ustroju majątku wspólnego między małżonkami w trybie art. 52 § 1a KRO

W sprawie dopuszczalności domagania się czynności prawnej dokonanej przez dłużnika i jego małżonka za bezskuteczną w sytuacji gdy przedmiot tej czynności prawnej wchodzi w skład majątku wspólnego a zobowiązanie zostało zaciągnięte przez dłużnika bez zgody jego małżonka wypowiedział się twierdząco Sąd Najwyższy w Uchwale z dnia 12.03.2011r. w sprawie III CZP 19/11. Zdaniem Sądu Najwyższego „ochronny cel skargi pauliańskiej przemawia za tym aby dopuścić taką skargę także wówczas gdy nielojalne wobec wierzyciela rozporządzenie majątkowe podejmowane było nie tylko przez małżonków mających status dłużników w rozumieniu 527 KC ale przynajmniej z udziałem jednego takiego dłużnika. Sam udział małżonka niebędącego dłużnikiem wierzyciela w czynności prawnej noszącej cechy czynności fraudacyjnej powinien być wystarczającą okolicznością przemawiającą za możliwością uznania całej czynności prawnej za bezskuteczną wobec wierzyciela, a nie tylko za zakwestionowaniem jej skuteczności wobec zadłużonego małżonka.”

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, iż wprawdzie wierzyciele nie wykazali aby była zgoda współmałżonki dłużnika na zaciągnięcie przez niego zobowiązania to jednak M. C. (1) doskonale знаła cel jakiemu miało służyć dokonanie darowizny mieszkania na rzecz córki. Pomijając już wspomniane wyżej bardzo dobre relacje pomiędzy małżonkami mające wpływ na przepływ informacji pomiędzy nimi, to ewidentnie była to czynność fraudacyjna i małżonka dłużnika miała w tym zakresie pełną wiedzę. Nie można doszukać się innego celu dokonanej darowizny w sytuacji gdy był to jedyny dach nad głową dłużnika i jego małżonki, którzy kategorycznie oświadczyli, że innego mieszkania nie mają, w sytuacji gdy pozwana córka absolutnie tego mieszkania nie potrzebuje, bowiem jej centrum życiowe i rodzinne jest od 2002r. w S. i wobec faktu, że darowizna nic nie zmieniła w sytuacji mieszkaniowej dłużnika i jego małżonki skoro, nadal tam mieszkają jak mieszkali i nadal to mieszkanie utrzymują jak utrzymywali, pokrywając wszelkie należności z tego tytułu. Wszystko to wskazuje na działanie dłużnika i jego małżonki mające na celu wyzbycie się z premedytacją jedynego składnika majątkowego dłużnika, z którego mogłaby być prowadzona egzekucja.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że zachodzą przesłanki od uznania za bezskuteczną w stosunku do strony powodowej umowy darowizny zawartej w formie aktu notarialnego w dniu 07.08.2014 roku i orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98 KPC, powinna je pokryć pozwana, która jest stroną przegrywającą ten proces.

Powodowie byli zwolnieni od kosztów sądowych dlatego sąd nakazał ściągnąć brakującą opłatę od pozwu w kwocie 8180zł od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o treść art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o K kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sąd uznał za bezskuteczną zmianę wartości przedmiotu postępowania dokonaną przez pełnomocnika powodów podczas rozprawy w dniu 04.04.2018r. k 42 bowiem do rozpoczęcia pierwszej rozprawy jest to przywilej tylko pozwanego w ramach postanowień art.25 § 2 KPC stanowiąc jak w punkcie II.

Sąd zasądził również w oparciu o treść powołanego wyżej artykułu 98 KPC koszty zastępstwa prawnego solidarnie na rzecz powodów od pozwanej należne pełnomocnikowi z urzędu wraz z VAT-em według stawek określonych w § 8 pkt6

Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z 3. 10, 2016r - obowiązującego w chwili złożenia pozwu.

SSO Maria Tokarz